

PŘEHLED VÝZKUMŮ

49

Brno 2008

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 49

Volume 49

Číslo 1–2

Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Freisinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliáčik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balász Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Vrcholně středověká lotová závaží z českých a moravských lokalit.
Gruna, Hradisko (vlevo); Písek, u Šarlatského rybníka (v popředí); Ví-
cov, Městisko (vpravo dole); Boskovice, hrad (vpravo nahoře). Srov.
studii J. Doležela v tomto svazku. Foto P. Smékal.

*Medieval cup nested weights from czech and moravian sites. Gruna,
Hradisko (left); Písek, u Šarlatského rybníka (front); Vícov, Městisko
(bottom right); Boskovice, castle (top right). Cf. the article by J. Dole-
žel in this volume. Photo by P. Smékal.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk
Print

Arch, spol. s r. o.
Charbulova 3a
618 00 Brno-Černovice

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2008
Náklad 450 kusů

Copyright ©2008 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. and the authors.

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

Roč. 49, 2008, č. 1-2

91087/09

(479 m n. m.). Od lokality „Hrubé stráně II“ východním směrem a od polohy „U Cyrila II“ severovýchodním směrem začíná prameniště potoka Svinec, který odtud teče a protéká obcí Týn nad Bečvou a následně se vlévá levo-břežně do ústí řeky Bečvy. Převýšení nad řekou zde činí 130–140 m, což nabízí z obou lokalit velmi dobrý výhled do údolí nivy řeky Bečvy a do samotného prostoru Moravské brány.

Na závěr je třeba podotknout, že nálezy s velkou pravděpodobností patří k aurignacienskému osídlení, kterému náleží značné množství lokalit jak na samotném katastru obce Lhoty, tak i v jeho okolí.

Dalibor Figel'

Literatura

Jelínková, R. 2005: Lhota (k. ú. Lhota u Lipníka nad Bečvou, okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 46, 189–197.

Diviš, J. 2003: Objevy členů příborského archeologického kroužku během posledních 30 let. *Archeologie Moravy a Slezska III*, 9–22. Kopřivnice, Hulín, Frýdek-Místek, Havířov.

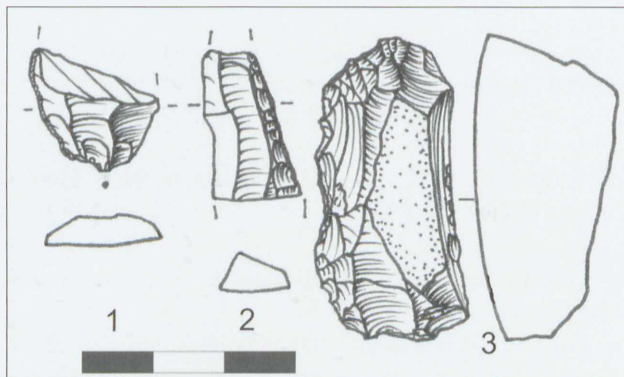
Resumé

Two new small sites were discovered in the cadastral territory of Lhota u Lipníka nad Bečvou, district of Přerov. The first collection was located in the field of Hrubé stráně II and the second collection was located in the field of U Cyrila II.

MILOVICE (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„Horní Kuče“. Aurignacien. Sídliště. Povrchový sběr.

Lokalita je situována zhruba 400 m vzdušnou čarou severně od obce po levé straně silnice vedoucí z Milovice do Soběsuk na temeni kopce s nadmořskou výškou 335,4 m (vrchol kóty). Geografické souřadnice lokality jsou: 49°13'37.204"N, 17°21'24.159"E (WGS-84). Nálezy se koncentrují východním směrem od kóty. K objevení této aurignacké lokality mělo dojít v 70. letech 20. století a jako objevitel je M. Olivou uváděn buď J. Strozer, nebo A. Zeman (Oliva 1979, 36; týž 1987, 78). Do literatury je lokalita poprvé uvedena M. Olivou v roce 1979 (Oliva 1979). Dne 13. 5. 2007 zde byla provedena terénní prospekce, při které se podařilo nashromáždit soubor čítající 34 artefaktů štípané industrie. Jeden artefakt byl prokazatelně postpaleolitického stáří, neboť se jednalo o křesací kámen. Dalším postpaleolitickým kusem je reutilizované jednopodstavové jádro, vyrobené původně z paleolitického artefaktu, o čemž svědčí zbytek silné vrstvy patiny na pravém boku na jinak nepatinovaném artefaktu. Paleolitického stáří je tedy 32 artefaktů. Většina z nich (26 kusů) byla vyrobena z eratického silicitu a jejich společným rysem je intenzivní vrstva bílé patiny. U některých artefaktů dochází místy až k jejímu vydrolování. Z rohovce typu Troubky-Zdislavice bylo vyrobeno 6 artefaktů a z rohovce typu Krumlovský les, varieta I, jeden kus. V kolekci bylo přítomno 6 zlomků čepelí,

Obr. 17: Milovice. Vybrané artefakty. Fig. 17: Milovice. Selected artifacts.

2 úštěpy, kus suroviny, 5 blíže neidentifikovatelných fragmentů – odštěpů, 18 mikroodštěpků/mikrozlomků a 3 nástroje. Dva artefakty byly opatřeny místní retuší. Mezi nástroji se vyskytly dva unilaterálně retušované zlomky čepelí (obr. 17:1,2) a dvojité strmě retušované škrabadlo na mesiálním zlomku silné čepele (obr. 17:3). Kolekci lze klasifikovat jakou aurignackou.

Lenka Pěluhová Vitošová

Literatura

Oliva, M. 1979: Nové paleolitické lokality Milovice a Lhotka, okr. Kroměříž. *Studie Muzea Kroměřížska '79*, 36–42.

Oliva, M. 1987a: Aurignacien na Moravě. *Studie Muzea Kroměřížska '87*. Gottwaldov: MTZ.

Resumé

Thirty-two Paleolithic artifacts were recently collected at the well-known Aurignacian site of Milovice-Horní Kuče. Erratic flint is the most common raw material (26 items), followed by Troubky-Zdislavice type chert (6 items), and Krumlovský les-type chert (1 item). Artifacts made from erratic flint were coated with a thick patina. The tool collection includes a double endscraper on a thick mesial blade fragment (obr. 17:3) and two unilaterally retouched blade fragments (obr. 17:1,2). The collection can be classified as Aurignacian.

MOHELNO (OKR. TŘEBÍČ)

Vodní nádrž „Kočičák“. Mladý paleolit. Ojedinelé nálezy. Záchraný výzkum.

Množství archeologických nálezů z prostoru budoucí vodní nádrže "Kočičák" dokazuje polykulturní charakter lokality ležící přitom na pomezí „staré sídelní oblasti“. Naleziště leží asi 1 km S od okraje obce na mírném správném východním svahu klesajícím od pravé strany silnice z Mohelna do Březníka směrem ke Skřipinskému potoku. Na povrchu spraší a svahových sedimentů se podařilo objevit celkem 3 ojedinelé, bíle patinované úštěpy vyrobené z rohovce typu Krumlovský les. Jeden úštěp

nese stopy vápenného sintru a dokládá původ z intaktní polohy. Zda k rohovcovým artefaktům patří i ústěp valounu žlutavého křemene, nelze jednoznačně rozhodnout. Na přilehlém poli se dokonce objevil zlomek blíže neurčené fosilní kosti. Podrobný průzkum profilů spraší (mocnost až 3 metry) a svahových sedimentů bohužel žádné stratifikované nálezy kostí a kamenných artefaktů neodhalil. Podloží sprašové návěje tvoří terciérní písčité jíly s valounky křemene. Podle charakteru artefaktů spadají nálezy do období mladšího paleolitu, nejspíše jeho starší fáze. 1100 m od popisované lokality leží rozlehlá stanice z počátku mladšího paleolitu v trati „Boleniska“ (Škrdla, Plch 1993). Podobné nálezy jednotlivých mladopaleolitických ústěpů, jako z lokality „Kočičák“, pochází z dalších míst na katastru Mohelna – „Za Chobotem“, „Mančalov“ aj. (Kuča, Vokáč 2004).

Milan Vokáč

Literatura

Kuča, M., Vokáč, M. 2004: Nové paleolitické a neolitické nálezy z Mohelna a Kladerub nad Oslavou (okres Třebíč). *Západní Morava VIII*, 180–183.

Škrdla, P., Plch, M. 1993: Nová mladopaleolitická kolekce z lokality Mohelno (okr. Třebíč). *Přehled výzkumů za rok 1990*, 67–70.

Resumé

Three isolated artifacts – white patinated flakes made from Krumlovský les-type chert – were found in the cadastral territory of Mohelno, 1 km north of the town, in a pit excavated for Kočičák dam. Traces of calcium carbonate are evident on the surface of one flake, which suggests that it originated in the loessic sediment documented at the site.

MORAVSKÝ KRUMLOV (OKR. ZNOJMO)

Krumlovský les. Starší mezolit. Těžební areál. Systematický výzkum.

Z ohniště v ústí šachty I-12-1, zkoumané r. 2006, bylo získáno datum spadající do staršího mezolitu (GrA-34410: 9410±50 BP). V sousední prohlubni jsme proto otevřeli další sondu I-13-1 (obr. 18). Pod dvoumetrovým nánosem volných písčitých sedimentů ze starší doby bronzové (podle keramiky) s ohništěm a dílnami na štípanou industrii se objevil opět zpevněný detrit s četnými rohovci, do něhož byly zapuštěny nepravidelné šachty a průkopy s podkopávkami do hloubky dalších dvou metrů. Dno těžby probíhalo víceméně vodorovně, celkový půdorys a rozšíření do stran byly naopak velmi nepravidelné. Podkopávky jsme z bezpečnostních důvodů nevyprazdňovali, nevíme tedy, jak daleko sahají a zda tvoří krátké štoly či okna mezi šachtami. Způsob těžby je tedy stejný jako u předchozí šachty I-12-1, shodná je i drobnotvará štípaná industrie s prizmatickými plochými jádry, bez výrazných retušovaných typů. K datování byl získán ojedinělý uhlík dubového dřeva.

Obr. 18: Moravský Krumlov. Krumlovský les. Štoly vyplněné rubaninou na dně šachty I-13-1, mezolit. *Abb. 18: Moravský Krumlov. Krumlovský les, ausgefüllte Stollen in dem Schacht I-13-1, Mesolithikum.*

Sonda I-14-1 SV odtud dosáhla hloubky 3 m; kde se na dně objevila jen 20–30 cm mocná poloha téhož tvrdého detritu s rohovci, těžená mísovitymi prohlubněmi. Podklady k datování se nepodařilo získat.

Martin Oliva

Resumé

Moravský Krumlov (Bez. Znojmo). Krumlovský les (Kromauer Wald). Mesolithischer Hornsteinabbau mittels unregelmäßigen Systems von Schächten und Stollen (GrA-34410: 9410±50 BP).

MYSLOČOVICE (OKR. ZLÍN)

„Háj“. Aurignacien. Sídliště. Povrchový sběr.

Jihozápadním směrem (cca 0,5 km vzdušnou čarou) od Mysločovic, zhruba v polovině silnice vedoucí z Machové do Mysločovic je po pravé straně na kopci „Háj“ v nadmořské výšce kolem 281,6 m situována stejnojmenná lokalita. Vrcholová partie kopce je silně poškozena bývalým lomem, stavbou vodárny s vysílačem a vyhloubením silážní jámy. Samotné nálezy se koncentrují po obou stranách příjezdové cesty v okolí vodárny. Lokalita byla objevena na jaře roku 2005 P. Škrdlou. Od té doby je nepřetržitě sledována. Postupně se podařilo povrchovými sběry nashromáždit kolekci čítající 92 kusů ka-